

21.09.09 007150 14:22

Data: Num: Hora:
Registre d'entrades 0391E

UNIVERSITAT
ROVIRA I VIRGILI

S-4765
23 SET. 2009

Sra. Gemma Hernández Herrero
Cap del Servei d'Arqueologia i Paleontologia
Dpt de Cultura, Generalitat de Catalunya
Palau Moja, Portaferrissa, 1
08002 Barcelona

1 de setembre 2009

El Dr. Ramon Viñas Vallverdú amb NIF 36.474.478C, investigador en plantilla de l' Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES) fa entrega de la documentació dels conjunts d'abrics, amb pintures rupestres, del Grau Tallat i de Les Covetes I i II.

Ramon Viñas Vallverdú

Investigador del IPHES

Rep

22 SET. 2009

ABRICS DEL GRAU TALLAT

Terme municipal : Cornudella de Montsant (Tarragona)

Ramon Viñas Vallverdú
IPHES
Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social
Universitat Rovira i Virgili
Pça. Imperial Tarraco, 1
43005 Tarragona, Spain
Tel.- (+) 34 977 55 8703
619 260 552
Fax.- (+) 34 977 55 9797

ABRICS DEL GRAU TALLAT

Terme municipal : Cornudella de Montsant

ANTECEDENTS

Les pintures rupestre del conjunt del Grau Tallat varen ser descobertes el mes de maig de l'any 2006 per Juan A. Serrano, conjuntament amb el grup de la Vaca i Fontscaldes I. Posteriorment Laura Martínez va comunicar aquets descobriments al professor Robert Sala de la Universitat Rovira i Virgili, el qual es va posar amb contacte amb Ramon Viñas (investigador del IPHES i conservador del CIAR de Montblanc) per tal d'inspeccionar l' indret i pogué fer una valoració de les esmentades pintures. La primera revisió es va fer en companyia dels descobridors i d'Albert Rubio els dies 12 i 13 d'agost. Poc després de la visita, la troballa fou notificada a l'Àrea de Coneixement i Recerca de la Generalitat de Catalunya, actualment Servei d'Arqueologia i Paleontologia.

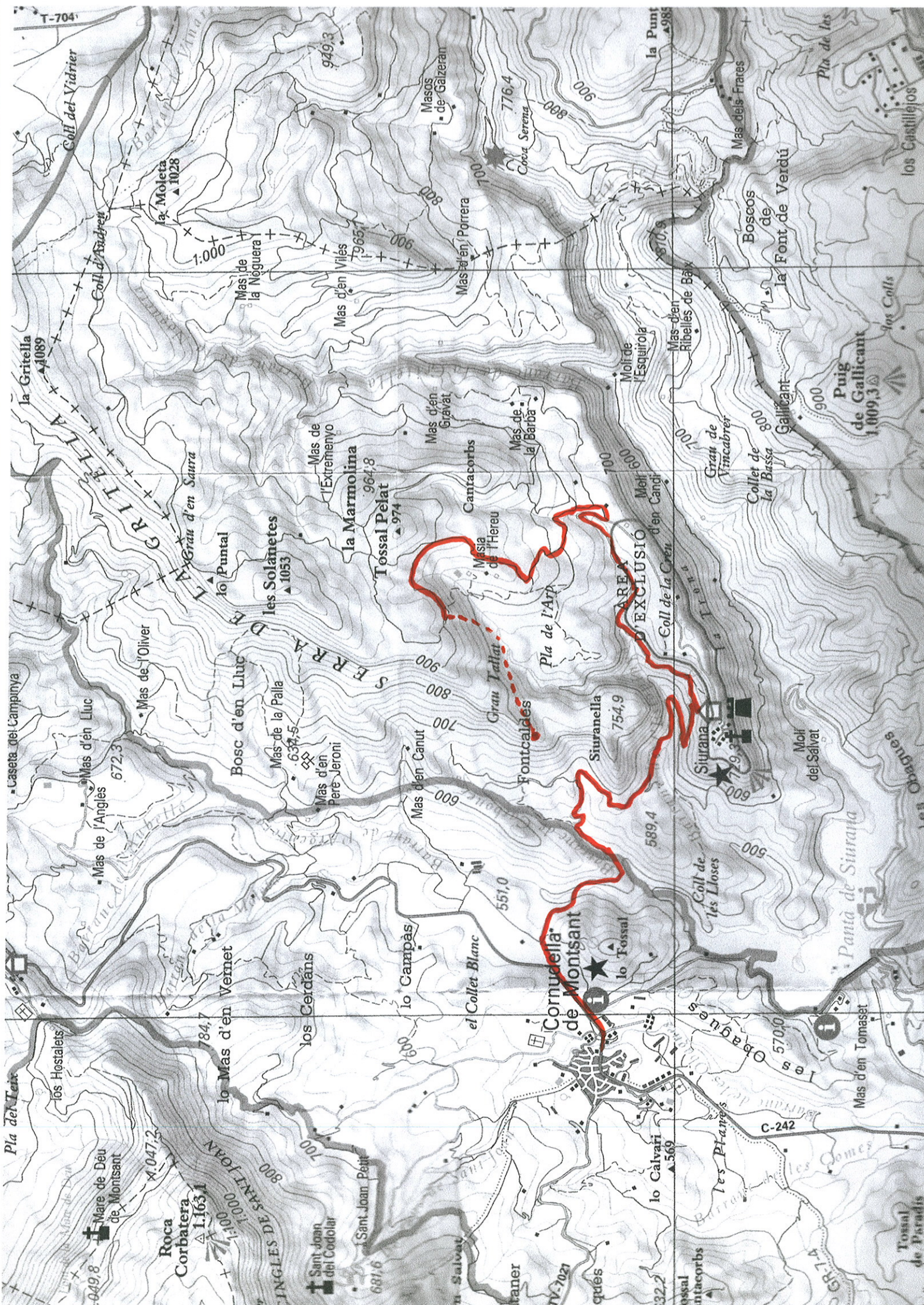
Durant el mes de (?) de l'any 2007, el Sr. Josep Castells, tècnic del Servei de Arqueologia i Paleontologia va visita els conjunts descoberts, i el juliol de l'any 2008 l'esmentat Servei encarregà al Institut de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES) la documentació dels conjunts de pintures rupestres del terme de Cornudella. Treballs de camp que realitzaria l'arqueòleg Ramon Viñas els dies 8-10 de juliol de l'any 2008 amb la col·laboració de Albert Rubio, Bernat Rubio, César A. Quijada, Laura Martínez i Antonio Serrano.

SITUACIO GEOGRAFICA

Aquest conjunt esta emplaçat en el terme municipal de Cornudella de Montsant, situat al límit nord-oest de la comarca del Priorat, entre les Muntanyes de Prades i la Serra del Montsant. Els abrics del Grau Tallat es troben al peu dels espadats SE de la Serra de Gritella i al nord del Pantà de Siurana, una zona enlairada i ubicada a l'extrem occidental de les Muntanyes de Prades; des de on es contempla la població de Cornudella de Montsant i el barranc de l'Argentera.

Per la seva localització cal sortir de Cornudella de Montsant per la carretera C-242 en direcció a Ulldemolins per desviar-nos a menys d'un kilòmetre (enfront el Collet blanc) per una carretera secundària (T 3225) que porta a de Siurana. Poc abans d'arribar a l'esmentada població, cal desviar-nos per una pista que surt a l'esquerra de la carretera, en front del Corralet i al Pla de l'Isidret. Després d'uns km cal desviar-se cap al Pla de l'Arc on seguirem, a peu, per un corriol (GR) que s'endinsa pel barranc de Fontscaldes i remunta per la vesant dreta fins arribar, després del Coll de la Vaca, al Grau Tallat.

Coordenades i altura: UTM: 31T X= 0326814; Y=4570861
0°55'56.807"E - 41°16'11.647"N
750 m.

DESCRIPCIÓ

El conjunt rupestre del Grau Tallat esta constituït per dos zones (A i B) que contenen un total de quatre grups de pintures distribuïts en: dos abrics, una àrea externa i una petita cavitat lateral a la esquerra del agrupament (zona A). Tot l'indret presenta una orientació oest, nord-oest i cobreix una longitud d'uns 22 m. El seu sòl es rocós i no mostra cap tipus de sediment. Les parets manifesten àrees alterades i erosionades pels fenòmens naturals. Alguns fragments de pintura es confonen amb components i oxidacions de la roca.

La zona A integra els tres primers grups: àrea externa, cavitat lateral i el primer abric, mentre que la zona B només incorpora el segon abric. Les dimensions de la zona A són: 14 m de longitud i la zona B de 8 m.

Les pintures, de tons vermellosos, pertanyen a dogues tradicions, per una part, el conjunt esquemàtic-abstracte de tradició agrícola-ramadera (majoritari en el conjunt del Grau Tallat) i, per l'altre, el grup figuratiu-naturalista de tradició caçadora-recol·lectora (minoritari).

Zona A

Àrea externa, primer grup

Compren un petit nucli de figures enllaçades i executades a la part alta d'una paret irregular i a uns 5 metres d'alçada de la base i resguardades per un protuberància del roquerol que fa de sostre. Aquest primer grup esta situat a l'extrem esquerra del conjunt i a uns 4 m de distancia del primer abric. L'ubicació, elevada, d'aquest petit mural, fa difícil la seva observació detallada des de la base.

El nucli esta conformat per diverses unitats o elements gràfics (dividits amb set tipus), la majoria estan enllaçats o constitueixen parts associades de les figures.

FIG. 1. (1.1-1.2 y 1.3) ÍDOL (?)

Situació: A uns quatre metres de la base de la paret i a la part central del nucli.

Mida: 24,5 cm de alçada (eix vertical), i 15 cm d'amplada (inclou l'eix horitzontal i els dos cercles laterals).

Tècnica: Traç simple variable (2, 1,5 i 1 cm)

Color: Vermell (Pantone 174-180)

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Esta constituït per dos eixos un vertical (traç mes ample) que cal considera com el tronc d'una figura, i un altre transversal (mes prim) que podríem interpreta, amb dubtes, com les cames obertes amb els dits dels peus en forma de ganxo. El cap presenta una forma arrodonida i aplanada però esta deteriorat. A la part superior, i per sota del coll, mostra un braç en forma de nansa unit al tronc, i, a la part baixa, creua l'eix horitzontal que finalitza, simètricament, amb un ganxo a cada costat i connecta amb altres elements (núm. 1.4 i 1.5). A cada banda del eix vertical i a l'alçada del braç s'observen dos cercles d'uns 4,5 cm, el de la dreta (núm. 1.1) només conserva un fragment i el de l'esquerra apareix complet (núm. 1.3).

Observacions: Representa el motiu principal, la seva configuració recorda la dels ídols "oculats" o un element simbòlic de característiques similars..

Conservació: L'erosió ha fet perdre algunes parts de la figura, en particular el cap, les possibles cames i el cercle de l'esquerra.

FIG. 1. (1.4) ANTROPOMORF I RESTES

Situació: Per sota del eix horitzontal, de la figura principal, i a la banda esquerra.

Mida: 5,5 cm d'alçada (antropomorf), i 17 cm (àrea dels restes)

Tècnica: Traç simple (entre 5 i 8 mm)

Color: Vermell (Pantone 174)

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Configura un petit agrupament de traços centrats en la figura del antropomorf. El seu cap aplanat connectat amb l'eix horitzontal i un ganxo del suposat ídol. A cada costat s'observen traços ondulats, un d'ells correspon a la part inferior del esmentat ganxo. El petit personatge ens mostra els braços i les cames en posició oberta. A l'esquerra del tronc s'observen tres traços i altres similars a la dreta que enllacen en la prolongació o base del ganxo.

Entre les cames s'aprecien dos traços inclinats i paral·lels mes petits i sobre el cap un altre traç corbat (potser un altre ganxo del ídol). Finalment a l'extrem esquerra es detecten diverses restes de pigment.

Observacions: Aquesta figura, al igual que la humana de l'extrem dret (núm. 1.7) delimita el complicat eix horitzontal. Els traços que s'observen sobre el seu cos fan pensa en varies possibilitats interpretatives: una mena de ramiforme, una figura fletxada o un distintiu radiat.

Conservació: L'erosió ha fet perdre algunes parts de la composició, en particular el traç corbat o segon ganxo superior i el motiu de l'extrem esquerra.

FIG. 1. (1.5) TRAÇES

Situació: Sobre l'eix horitzontal del ídol (núm. 1.1, 1.2, 1.3) i a la seva dreta.

Mida: 9 cm de longitud aproximada.

Tècnica: Traç simple (5 mm).

Color: Vermell (Pantone 174-180).

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Esta constituït per cinc traços corbats, orientats a la dreta, i vinculats al eix horitzontal. A l'extrem dret es distingeix un altre traç corbat en forma de ganxo angulós que connecta amb la figura humana (núm. 1.7).

Observacions: L'associació amb l'eix horitzontal del ídol fa pensar amb la possibilitat d'una representació dels dits dels peus, però la seva complexitat obliga a deixar oberta l'interpretació d'aquests motius.

Conservació: Lamentablement l'erosió ha fet caure algunes parts centrals, vinculades amb l'eix horitzontal, aquest fet fa mes difícil la observació i comprensió total de la figura.

FIG. 1. (1.6) RESTES

Situació: Per sota de l'eix horitzontal i la part dreta.

Mida: 10 x 5,5 cm.

Tècnica: Traços simples (5 mm de gruix)

Color: Vermell (Pantone 174-180)

Estil: Esquemàtic.

Observacions: La distribució de les formes i l'àrea que ocupen suggereixen la possibilitat d'un cos de quadrúpeda, però amb reserves.

FIG. 1. (1.7) HUMANA

Situació: A l'extrem dret de la composició, associada al suposat ídol.

Mida: 4.4 cm d'alçada, i 3,6 d'amplada.

Tècnica: Traç simple d'amplada irregular (entre 1cm. i 4 mm.).

Color: Vermell (Pantone 174-180)

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Esta constituït per un cap gran i arrodonit, tronc reduït i cames i braços irregulars sense indicació de mans i peus.

Observacions: La figura esta enllaçada a l'extrem de l'eix horitzontal i mante una mena d'instrument (traç corbat a la ma) que s'uneix a l'eix.

Conservació: Esta completa i en bon estat.

FIG. 1. (1.8) RESTES

Situació: A pocs cm a la dreta de la figura anterior.

Mida: Ocupen una zona de 20 x 11 cm.

Tècnica: Traç simple variable.

Color: Vermell (Pantone 174-180).

Observacions: son tres elements, un d'ells un traç inclinat.

Cavitat lateral, segon grup

Constitueix una cavitat, de reduïdes dimensions, situada a uns 2 metres a la dreta de l'àrea externa i a pràcticament a l'entrada de l'abric I, dins la zona A. La cavitat presenta un graó o plataforma de 1.75 cm i les figures es localitzen entre 2,50 i 3 m de la base. Les pintures d'aquest segon grup integren una composició amb vuit unitats (dividides amb cinc tipus), i on destaquen els cercles, cercles radiats o estel·lifomes, un quadrúpeda i un parell de digitacions.

FIG. 2. CERCLE

Situació: A la part mes alta i a l'esquerra del nucli, a uns 3 m de la base.

Mida: 5.5 x 5 cm.

Tècnica: Digitació (entre 1,5 i 1 cm amplada)

Color: Vermell (Pantone 180)

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Conformava un cercle de forma el·lipsoïdal en posició vertical.

Conservació: Presenta zones esvaïdes.

FIG. 3. QUADRPEDE

Situació: A uns 25 cm per sota del cercle núm. 2.

Mida: 20,5 cm de longitud, i entre 4/6 cm d'alçada.

Tècnica: Digitació (1,5 i 1 cm d'amplada)

Color: Vermell (Pantone 180)

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Forma de pinta, constituïda per un eix horitzontal, que cal considera com el cos, amb set extremitats curtes (cap i potes d'uns 4 o 6 cm).

Observacions: El primer traç (situat a l'esquerra) es el mes petit, esta inclinat i podria representar el cap. Les altres extremitats, que sumen 6, son mes llargues i estan en posició mes o menys vertical. Per sobre d'aquest element s'observen dos petits restes de pintura.

Conservació: L'erosió ha fet perdre alguns fragments del quadrúpeda.

FIG. 4. DIGITACIONS (2)

Situació: A uns 7 cm per sota del quadrúpeda i a la part esquerra del nucli.

Mida: 2 cm de alçada, i 1,5 cm d'amplada.

Tècnica: Digitació o traç simple

Color: Vermell (Pantone 180).

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Lleugerament allargada i arrodonida.

Observacions: En posició paral·lela e inclinada.

Conservació: L'erosió ha degradat la primera digitació.

FIG. 5. RESTES

Situació: Per sota de les figura del quadrúpeda núm. 3, i a la dreta de les digitacions.

Mida: Ocupen una zona 8 x 7,5 cm.

Tècnica: Traç simple (?).

Color: Vermell (Pantone 180)

FIG. 6. CERCLE

Situació: A la dreta de l'anterior i per sota del nivell del quadrúpeda.

Pràcticament en el centre del nucli.

Mida: 5,5 x 5,2 cm.

Tècnica: Digitació (entre 1,5 i 1 cm d'amplada).

Color: Vermell (Pantone 180)

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Cercle que s'estreny, a la part inferior, conferint-li un aspecte de globus.

Conservació: La part inferior esquerra esta afectada per un descrosta-me'n.

FIG. 7. CERCLE RADIAT O ESTELIFORME

Situació: Al mateix nivell que l'anterior i a pocs centímetres a la seva dreta..

Mida: 10 x 9,5 cm (part conservada).

Tècnica: Digitació (entre 1,5 i 1cm).

Color: Vermell (Pantone 180)

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Cercle de forma el·lipsoïdal radiada, posició horitzontal amb tres radis.

Conservació: L'erosió ha fet perdre diverses parts de la figura, principalment de la zona inferior esquerra.

FIG. 8. CERCLE RADIAT O ESTELIFORME

Situació: A la part basal del nucli i per sota del quadrúpeda núm. 3 i de les restes núm. 5.

Mida: 10 x 9 cm.

Tècnica: Digitació (entre 1,5 i 1cm).

Color: Vermell (Pantone 180)

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Cercle regular amb uns nou radis, alguns molt perduts.

Observacions: Fa parella amb el cercle radiat núm. 9.

Conservació: L'erosió i els descrosta ments han fet perdre parts de la figura.

FIG. 9. CERCLE RADIAT O ESTELIFORME

Situació: A la dreta del anterior cercle núm. 8, i en el límit inferior esquerra del nucli.

Mida: 18 x 13 cm.

Tècnica: Digitació.

Color: Vermell (Pantone 180)

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Cercle de forma el·lipsoïdal radiada en posició horitzontal i amb uns dotze radis, la majoria situats a la part superior. A l'interior del cercle s'observa un traç vertical, que recorda alguns elements del Portell de les Lletres.

Conservació: L'erosió afecta principalment als radis, que presenten diversos descrostats.

Abric I, tercer grup

Integra un abric d'uns 7 m de longitud, 3 m de fondària i 3 m d'alçada. Les figures estan executades a la part central i a la dreta de la cavitat, col·locades entre 1,50 i 2 m de la base. Aquest grup està conformat per diverses unitats de dos tradicions diferents: esquemàtic-abstracte i figuratiu-naturalista. Els motius estan pintats en tons vermellosos que varien entre el vermell fosc e intens i els tons ataronjats. Entre les figures destaca les restes d'una representació femenina, alguns quadrúpedes, traços fins i diversos restes.

FIG. 10. HUMANA, DONA

Situació: Al centre de l'abric i a uns 1,75 cm del sòl; en un sector de la paret molt degradat per l'erosió.

Mida: 16 cm d'alçada (zona conservada)

Tècnica: Traç i tinta plana.

Color: Vermell (Pantone 180-181)

Estil: Figuratiu-naturalista.

Morfologia: D'aquesta representació femenina es conserva, principalment, la part central. Es perfectament visible la faldilla acampanada pintada amb traços verticals; la part baixa del tors, on destaquen, per sobre de la cintura, dogues petites protuberàncies; les cames només s'intueixen algunes parts, i els braços, el pit i el cap en estan destruïts per l'erosió.

Observacions: És evident que la figura pertany, tipològicament, al grup de dones del conjunt llevantí, com les de la Roca dels Moros del Cogul.

Conservació: Lamentablement l'erosió afecta a gran part del seu cos, especialment els extrems: cap, pit, tronc, braços i cames .

FIG. 11: RESTES

Situació: A uns 20 cm per sota de la representació femenina.

Mida: 4,5 cm de llargada.

Tècnica: Tinta plana.

Color: Vermell clar (Pantone 173).

Observació: La seva forma rectangular i allargada, en posició horitzontal, fa pensar en el cos d'un quadrúpeda.

FIG. 12: QUADRUPÈDE INDETERMINAT

Situació: Al costat de l'anterior i en un nivell inferior.

Mida: 7 cm de longitud, i 5,4 cm d'alçada

Tècnica: Tinta plana.

Color: Vermell (Pantone 180)

Estil: Figuratiu-naturalista.

Morfologia: El seu contorn mostra un animal de cos compacta, potes curtes i coll llarg. El llom i l'abdomen son corbats i, en general, els seus trets enquadren dins de les cabres.

Observacions: la proximitat amb la resta núm. 11, ens inclina a pensar a que es tracta d'una petita composició faunística.

Conservació: El exemplar ha perdut el cap i la part posterior del animal.

FIG. 13. ANTROPOMORF (?)

Situació: A uns 50 cm a la dreta de la dona núm. 10, i un nivell, lleugerament, superior.

Mida: 5 cm d'alçada

Tècnica: Traç simple (entre 4 i 5 cm).

Color: Vermell (Pantone 173-180)

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Les restes configuren una mena de fletxa en vertical. La figura, realitzada amb traços rectes presenta: el tronc, el braç i la cama de la dreta, sense peu ni ma.

Conservació: L'erosió afecta al cap, braç esquerra i cames.

FIG. 14. QUADRUPEDES I ESTRUCTURA (?)

Situació: A pocs centímetres, a la dreta, del antropomorf anterior.

Mida: 15 cm de longitud, i 8 cm d'alçada

Tècnica: Traços prims i variables (entre 9 i 3 mm)

Color: Vermell-Ataronjat (Pantone 166-173)

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Esta constituït per diverses unitats (2 o 3). El element central configura un cos o estructura irregular allargada, dins la qual s'observen sis petits traços verticals. A part superior es detecten altres traces similars i a l'esquerra algunes restes.

Observacions: Malgrat la degradació del indret, l'element principal recorda l'interior de algun animal ratllat d'estil figuratiu-naturalista, però les línies verticals podrien correspondre perfectament a les potes de dos quadrúpedes d'estil esquemàtic, per tant es problemàtic classifica aquests motius. No obstant, el color y la tècnica, ens fan decanta per la segona proposta.

Conservació: L'erosió afecta la zona i a fet perdre algunes parts de les figures, complicant la seva identificació.

FIG. 15. BAIXELL (?)

Situació: A 10 cm a la dreta dels anteriors.

Mida: 35,5 cm de longitud, i 15 cm d'alçada

Tècnica: Traços prims de tipus cal·ligràfic (1 mm de gruix)

Color: Vermell (Pantone 180)

Estil: Esquemàtic (?)

Morfologia: Les traces configuren una estructura o nau allargada, amb línies al seu interior, i a la part superior s'indica una mena de velam.

Observacions: La tècnica sembla indicar un motiu tarda dins del conjunt.

Conservació: L'erosió ha fet perdre algunes parts i es difícil classifica correctament la figura.

FIG. 16. RESTES

Situació: A uns 25 cm per sota de l'anterior

Mida: 13,5 x 10 cm.

Tècnica: Tinta plana.

Color: Vermell (Pantone 173-180)
Morfologia: Aspecte de taca o marca.

Zona B

Abric II, quart grup

Correspon a l'únic abric de la zona B. Les seves dimensions son: 6 m de longitud, 5,50 m de fondària i uns 9 m d'alçada. Aquest abric esta situat a l'extrem dret del conjunt i s'estructura en tres plataformes internes escalonades (des de el camí). A la part mes interna, central-dreta, i per sobre del tercer graó conserva una digitació (a la paret) i un element abstracte "simbòlic" (al sostre).

FIG. 17. DIGITACIÓ

Situació: A la part central de l'abric i a la part, a uns 75 cm de la base de la cavitat.

Mida: 1,7 x 1 cm.

Tècnica: Digitació

Color: Vermell (Pantone 158 U)

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Part visible irregular.

Conservació: Deteriorat per l'erosió

FIG. 18. ESTRUCTURA TRIANGULAR

Situació: A uns 75 cm a la dreta de la digitació anterior i en el sostre de la cavitat.

Mida: 38 cm d'amplada, i 27,5 cm d'alçada.

Tècnica: Digitació (entre 2 i 1cm de gruix).

Color: Vermell (Pantone 174-180)

Estil: Esquemàtic.

Morfologia: Esta representat per dos elements associats: una línia o traç lateral (esquerra) i una forma tancada triangular que, visualment, configura un triangle amb tres o quatre línies interiors (dreta). El traç lateral ajuda a crear un triangle mes proporcionat.

Observacions: El seu interior presenta un to vermellós molt claret; aquesta característica no es gens habitual en aquests tipus de figures.

Sens dubta representa l'element simbòlic mes gran del conjunt i la seva forma recorda les decoracions triangulars de les ceràmiques del bronze, i també l'aparença d'una "mascara, o una vulva".

Conservació: L'erosió ha fet perdre algunes parts de la figura.

ESTAT DE CONSERVACIÓ

La majoria de figures d'aquest conjunt es troben afectades per l'erosió natural. Les característiques de la roca, la situació de les figures i la orientació de la cavitat no afavoreix la conservació de les seves pintures, nomes solejat per la tarda. La ubicació del conjunt al peu de una de les rutes de la serra de Prades posa també en perill la seva conservació, malgrat que fins ara no s'observa cap grafit modern.

OBSERVACIONS CRONOLÒGIQUES

Els tipus i la tècnica de les figures s'integren, tradicionalment, al denominat estil llevantí (figura femenina i quadrúpedes indeterminats) cronològicament epipaleolítica o preneolític i, la resta de manifestacions esquemàtiques i abstractes de filiació i neolítica-bronze. Unes etapes documentades en tota l'àrea geogràfica de les Muntanyes de Prades. Salvador Vilaseca assenyala diferents jaciments del Epipaleolític, Neolític, Bronze i edat del Ferro dins d'aquesta zona de les muntanyes de Prades. Citem la Cova de les Borres a la Febró, Moli dels Albers, Morral del Perpinyà, Moli del Salt, Cova de les Galles a Rojalons, Cova del Cartanya a la Riba, Font del Teix Albarca, Porta-Lloret del Siurana, Daniel de Capafons, Mas de Peiró de la Mussara, Coll de les Forques i el Cingle del Pla de la Guarda de Prades, entre altres (Vilaseca 1973: 73-74, 91-94, 259-266). A més la presència del traç cal·ligràfic (fig. núm. 15) posa de manifest una llarga pervivència fins l'època històrica o protohistòrica.

BIBLIOGRAFIA

S. VILASECA ANGUERA. *Reus y su entorno en la Prehistoria*, Asociación de Estudios Reusenses, t.I, Reus, 1973, 283 p.

RAMON VIÑAS, ALBERT RUBIO, LAURA MARTÍNEZ i JUAN A. SERRANO. *Descobriments de pintures rupestres a les Muntanyes de Prades (Cornudella de Montsant, Tarragona)*, Actes de les Segones Jornades sobre el Bosc de Poblet i les Muntanyes de Prades, Poblet, novembre, 2006, pp. 485-489.

RAMON VIÑAS, ALBERT RUBIO, LAURA MARTÍNEZ i JUAN A. SERRANO. *Nous conjunts de pintures rupestres a les Muntanyes de Prades i el Montsant*, en Aplec de Treballs, Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, Montblanc, 2007, pp. 23-30.

DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

RELACIÓ DE DIAPOSITIVES DELS ABRICS DEL GRAU TALLAT

1. Vista de l'àrea externa del Grau Tallat, Zona A.
2. Vista de la zona A del Grau Tallat. Àrea externa, cavitat lateral i abric I.
3. Vista de la zona B del Grau Tallat. Abric II.
4. Vista de la zona B del Grau Tallat. Abric II.
5. Vista del panell de la zona B.
6. Figures del grup 1 (1.1-1.3), part sup. Ídol.
7. Figures del grup 1 (1.4), antropomorf.
8. Figures del grup 1 (1.5-1.7), ganxos i figura humana.
9. Figures del grup 1 (1.4-1.6), antropomorf i restes.
10. Figures del grup 1 (1.4-1.6), antropomorf i restes.
11. Figures del grup 1 (1.6), restes.
12. Figures del grup 1 (1.7), humana.
13. Figures del grup 1 (1.8), restes.
14. Figures del grup 1 (1.7-1.8)
15. Figura 2, cercle.
16. Figura 2, cercle.
17. Figura 2 i 3, cercle i quadrúpeda.
18. Figura 2, cercle.
19. Figura 3-7, quadrúpeda, digitacions, restes i cercle radiat.
20. Figura 3, quadrúpeda.
21. Figura 3, quadrúpeda.
22. Figura 3-9, quadrúpeda, digitacions, restes i cercles radiats.
23. Figura 3-9, quadrúpeda, digitacions, restes i cercles radiats.
24. Figura 3-9, quadrúpeda, digitacions, restes i cercles radiats.
25. Figura 4-6, restes i cercles radiats.
26. Figura 5-7, restes, cercles i cercles radiats.
27. Figura 6-7, cercle i cercle radiat.
28. Figura 7-9, cercle i cercle radiat.
29. Figura 8, cercle radiat.
30. Figura 8-9, cercles radiats.
31. Figura 9, cercle radiat.
32. Figura 10, representació femenina.
33. Figura 10, representació femenina.
34. Figura 10, representació femenina.
35. Figura 11-12, restes i quadrúpeda indeterminat.
36. Figura 13-14, antropomorf, quadrúpedes o estructura.
37. Figura 13-14, antropomorf, quadrúpedes o estructura.
38. Figura 14, quadrúpedes o estructura.
39. Figura 15, vaixell (?).
40. Figura 16, resto.
41. Figura 17, digitació.
42. Figura 18, estructura triangular.
43. Figura 18, estructura triangular.

RELACIÓ DE FOTOGRAFIES DIGITALS DELS ABRICS DEL GRAU TALLAT

1. Vista del Grau Tallat, des de Cornudella de Montsant.
Vista del conjunt rupestre del Grau Tallat. Abric II.
2. Vista de la zona B del Grau Tallat. Abric II.
3. Vista de la zona A del Grau Tallat. Abric I, Àrea externa i cavitat lateral.
4. Vista del panell de la zona A, Abric I i cavitat lateral.
5. Vista del panell de la zona A, àrea externa.
6. Vista del panell de la zona B, Abric II.
7. Panell de figures del grup 1, àrea externa
8. Figures del grup 1, àrea externa.
9. Figures del grup 1 (1.1-1.3)
10. Figures del grup 1 (1.2)
11. Figures del grup 1 (1.4)
12. Figures del grup 1 (1.7)
13. Figures del grup 1 (1.7-1.8)
14. Figures del grup 1 (1.5-1.7)
15. Figures del grup 2 (2-9)
16. Figures del grup 2 (3-6)
17. Figures del grup 2 (8-9)
18. Figures del grup 2 (8)
19. Figures del grup 3 (10)
20. Figures del grup 3 (10)
21. Figures del grup 3 (10)
22. Figures del grup 3 (11-12)
23. Figures del grup 3 (14)
24. Figures del grup 3 (13-14)
25. Figures del grup 3 (15)
26. Figures del grup 3 (16)
27. Figures del grup 4 (18)
28. Figures del grup 4 (18)
29. Treballs de registre a l'àrea externa
30. Figures del grup 1 (2-9)

RELACIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ:

Direcció: Ramon Viñas i Vallverdú

IPHES Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social

Col·laboren: Albert Rubio, César A. Quijada, Bernat Rubio, Juan Antonio Serrano i Laura Martínez.

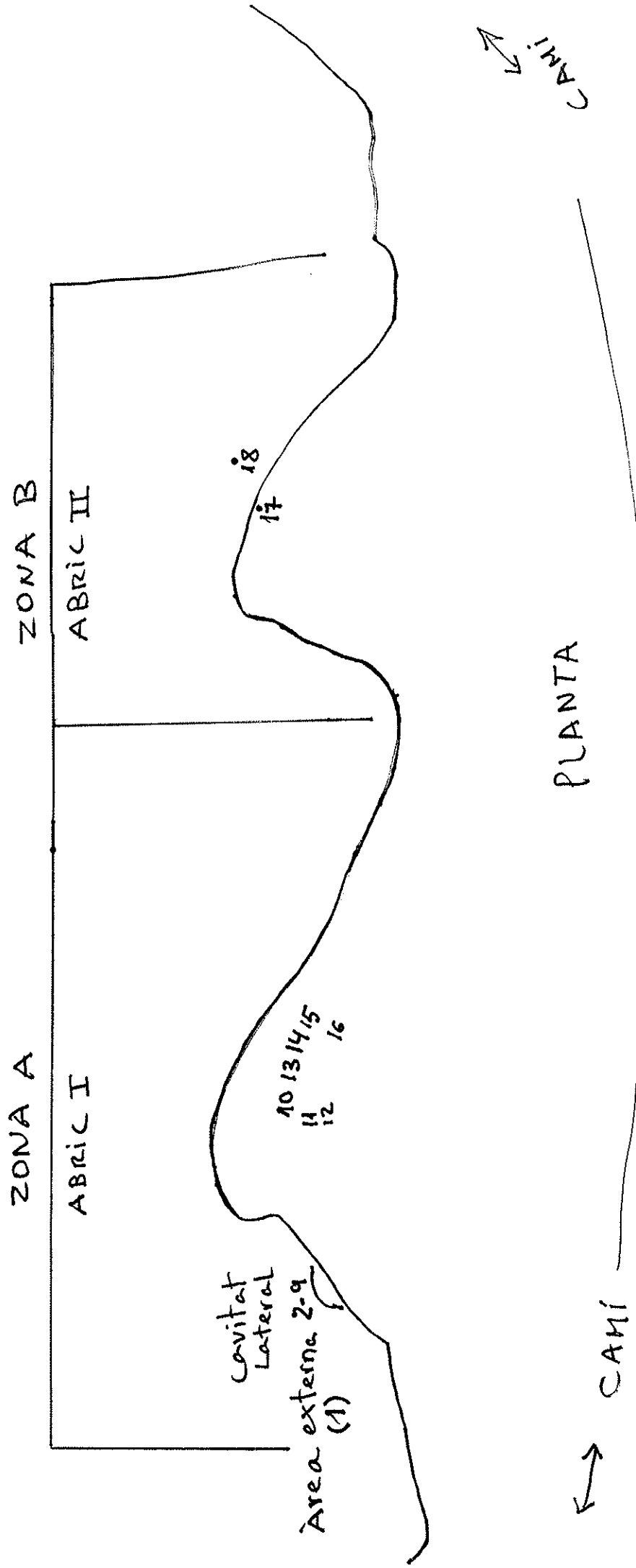
5 calcs escala 1:1 en blanc i negre.

Reportatge fotogràfic: Diapositives i digital.

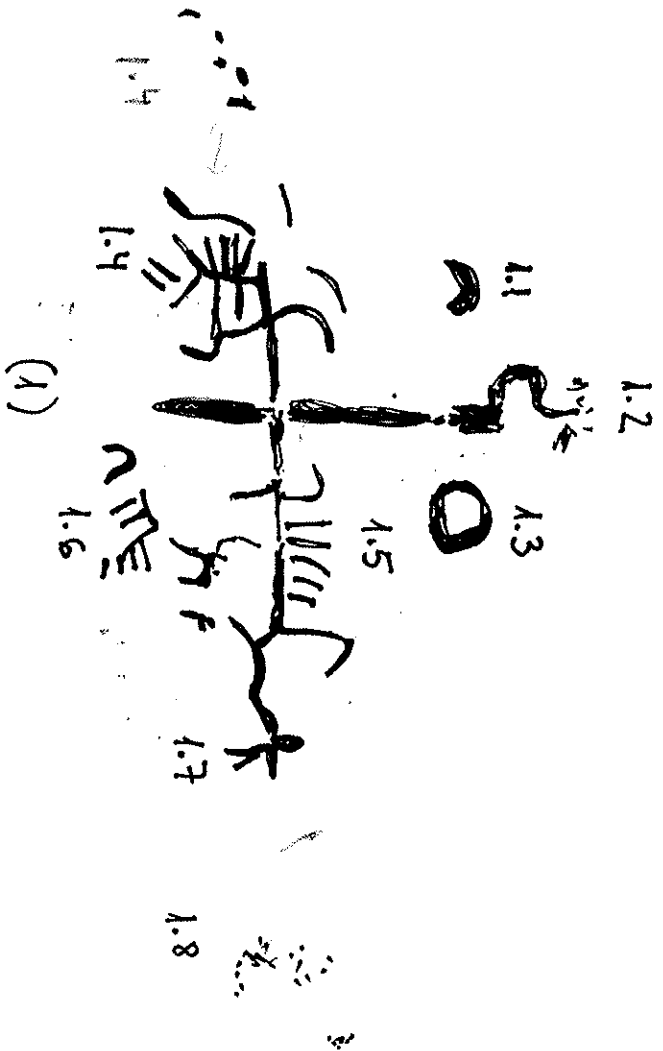
Nota: El color d'aquestes pintures ha estat registrat sobre el terreny i a partir de les diapositives obtingudes amb pel·lícula Elite 100 ASA, amb flash, i en alguns casos humitejant la roca amb aigua desmineralitzada.

Per la determinació del color s'ha utilitzat la taula Pantone Formula Guide 1985-1986.

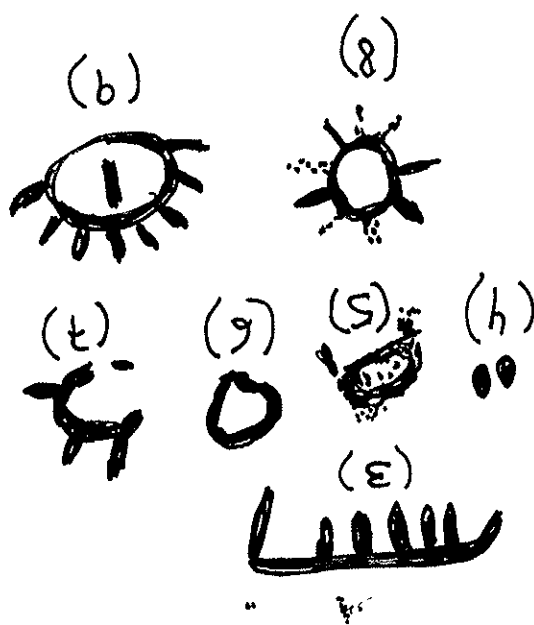
ABRICS DEL GRU TALLAT

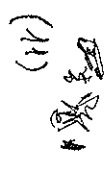
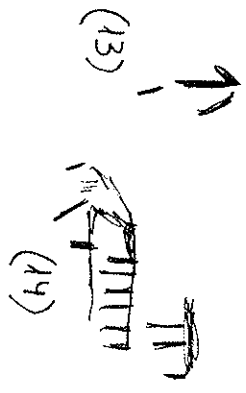
Abric del Gran Tallat (1)
Àrea externa
Zona A

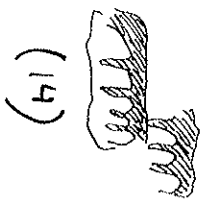
Abric del Gran Tallat (2)
Zona A, Cavitat Lateral

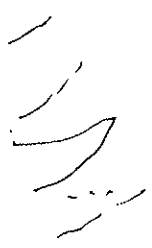
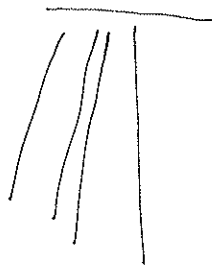
Abric del Gran Tallat (3)
Zona A, Abric I,

Abric del Gran Tallat (4)
Zona A, Abric I,

(14)

(15)

(16)

Abric del Grau Tallat (5)
Zona B, abric II

